

Konzultációs anyag a BÉT kategóriarendszerének átalakításáról

2018. február

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
A felülvizsgálat céljai	3
A felülvizsgálat metodikája, a vitaanyag felépítése	3
Következő lépések	4
A BÉT jelenlegi gyakorlata.....	5
Kategoriaszabályok – bevezetési kritériumok	5
Részvénykategória-felülvizsgálat, átsorolás	5
A jelenlegi kategóriarendszerrel kapcsolatban felmerült hiányosságok, kritikák	8
Nemzetközi gyakorlat	10
Piacszegmentáció	10
IPO követelmény	10
Szponzorok, kijelölt tanácsadók	11
A prémium szegmensek további belépési kritériumai	11
A standard szegmensek belépési kritériumai.....	13
Folyamatosan fenntartandó (forgalomban tartási) követelmények – felülvizsgálat, átsorolás, törlés	13
Összegzés: BÉT vs nemzetközi gyakorlat	14
Javaslatok a BÉT kategóriarendszerének átalakítására	15
A Prémium kategóriát érintő javaslatok.....	15
A kapitalizációs küszöbérték leszállítása	16
A nyilvános tranzakciós követelmény eltörlése	16
Szponzor kötelező igénybe vétele.....	16
A Prémium kategória felülvizsgálati rendszerének módosítása	19
A Standard kategóriát érintő módosítások	21
A nyilvános tranzakciós követelmény eltörlése	22
Kvantitatív bevezetési minimumparaméterek felállítása	22
Felülvizsgálat, a nemteljesítő Standard kategóriás kibocsátók kezelése	23
A T kategória megszüntetése.....	24
Összefoglalás	27
Mellékletek	29

Vezetői összefoglaló

A felülvizsgálat céljai

A BÉT Igazgatósága 2016. márciusában jóváhagyta a tőzsde 2016-2020 között megvalósítandó piacfejlesztési stratégiáját. A **stratégia részét képezi a piaci struktúra átalakítása, a szabályozott piaci szegmentáció átgondolása, nemzetközi best practice-hez való igazítása.**

Az új piaci struktúra lényege, hogy a szabályozott piacon megmaradjanak, illetve nagyobb számban jelenjenek meg a tőzsdei szereplésre mind méretükben, mind életciklus szempontjából legalkalmasabb, érettebb kibocsátók. Emellett a BÉT létrehoz egy **új, moduláris rendszerben működő KKV piacot, amely a kis- és közepes vállalkozások számára nyújt testreszabott tőkepiaci megjelenési és forrásbevonási lehetőséget.** Az első modul, a multilaterális kereskedési rendszerként (MTF) működő XTend 2017 szeptemberétől várja a KKV kibocsátókat.

A BÉT egyúttal zászlajára tűzte stratégiájában a **listázott kibocsátói kör „minőségének” növelését,** melyen keresztül **erősödhet a tőzsde reputációja,** biztosítható **a befektetői érdekek hatékonyabb védelme,** kialakulhat egy **biztonságosabb piaci környezet.** Meggyőződésünk, hogy ezen célok elérésének egyik sarokköve lehet **a BÉT jelenlegi szabályozott piaci struktúrájának, kategóriarendszerének felülvizsgálata,** hogy a tőzsdei jegyzési kritériumok a fenti célkitűzéseknek jobban megfeleljenek.

Az uniós szabályozások terén és a gyakorlatban is egyre egységesebbé, átjárhatóbbá váló európai tőkepiaci struktúra fényében egyre fontosabbá válik a **versenyképesség** biztosításának, megtartásának kritériuma is, hogy a BÉT továbbra is az első számú választás legyen a tőkepiacra készülő hazai kibocsátók szemében, és a külföldi, de erős magyar jelenléttel rendelkező cégek is minél nagyobb számban megjelenjenek itt. Ezért nem téveszthető szem elől, hogy **a piacra lépési kritériumok reálisak, teljesíthetők, egyértelműek,** ugyanakkor kellően **rugalmasak legyenek.**

A felülvizsgálat metodikája, a vitaanyag felépítése

Az Xtend elindulásával úgy gondoljuk, időszerűvé vált, hogy a piacfejlesztési stratégia megvalósításának következő lépéseként **felülvizsgáljuk a BÉT szabályozott piacán a részvényekre jelenleg alkalmazott kategóriarendszert, a belépési és a folyamatosan teljesítendő kritériumokat, valamint az egyes kategóriák közötti átjárás módozatait.** Az azonnali piac többi termékcsoportját (pl. a befektetési jegyeket, strukturált termékeket, hitelpapírokat) jelen vizsgálat és a tervezett változások nem érintik.

Ennek érdekében első lépésként összefoglaljuk a BÉT jelenlegi gyakorlatát, és számba vesszük a felmerült hiányosságokat, kritikákat; valamint felmérjük számos uniós szabályozott piac jelenlegi gyakorlatát, hogy képet kaphassunk a jelenlegi európai best practice-ről.

A fenti vizsgálatok eredőjeképpen **javaslatokkal élünk a BÉT jelenlegi kategóriarendszerének átalakítására, és felkérjük a piaci szereplőket, hogy véleményezzék azokat.**

Javaslataink sarokkövei az alábbiak:

- A Prémium és Standard kategóriákban jelenleg kötelező **nyilvános tranzakciós követelmény eltörlése**;
- **A belépéskori minimum kapitalizációs küszöb leszállítása a Prémium kategóriában**;
- **Szponzorok igénybe vételének kötelezővé tétele a Prémium kategóriában**;
- **Kvantitatív kritériumok bevezetése a Standard kategóriában**;
- **A folyamatosan fenntartandó (forgalomban tartási) kritériumok harmonizálása a belépési kritériumokkal**;
- **A T kategória megszüntetése**.

A javaslatokhoz fűzött **kérdésekkel** – melyeket a vitaanyag végén összegyűjtve is az olvasók rendelkezésére bocsátunk – igyekszünk támogatást nyújtani a visszajelzések megfogalmazásához.

Ugyanakkor hangsúlyozni szeretnénk, hogy célunk a piaci szereplők véleményének, javaslatainak megismerése, egy konstruktív párbeszéd elindítása. Ezért arra bátorítjuk Önöket, hogy osszanak meg velünk bármilyen, a fent javasolt módosítási irányokon kívül eső javaslatot, illetve természetesen azt is, ha véleményük szerint a BÉT továbbra is a jelenlegi gyakorlatát kövesse az egyes szempontok tekintetében.

Következő lépések

Örömmel vennénk, ha megfontolnák a vitaanyagban felvetett elképzeléseket, és – a főszövegben megjelenő, majd a **7. mellékletben** összegyűjtött kérdések segítségével – megfogalmaznák számunkra visszajelzésüket.

Kérjük, véleményüket, javaslatukat legkésőbb **2018. március 5-ig** küldjék meg részünkre a **kibtag@bse.hu emailcímre**.

Amennyiben személyesen óhajtják megosztani velünk gondolataikat, a konzultációs időszak alatt örömmel állunk rendelkezésükre.

A konzultációs időszak lezárulta után elemezzük visszajelzéseiket, és a kikristályosodó javaslatokat a BÉT igazgatósága elé terjesztjük.

A BÉT jelenlegi gyakorlata

Kategóriaszabályok – bevezetési kritériumok

Jelenleg egy BÉT-re bevezetendő részvénykibocsátó három szabályozott piaci kategóriába, a Részvények Prémium, a Részvények Standard, illetve a Részvények T kategóriába kérelmezheti felvételét, valamint a multilaterális kereskedési rendszerként (MTF) működő KKV piacra, az Xtendre.

Bizonyos általánosan érvényes alapvető bevezetési követelményeken túl az egyes kategóriákban a következő oldalon található **1. táblázatban** felsorolt **bevezetési kritériumoknak** kell megfelelniük a kibocsátóknak, illetve bevezetendő értékpapírjaiknak.

A Prémium és Standard kategóriákban kötelező **nyilvános tranzakciós követelményt** a BÉT **2012-ben vezette be**; egyidejűleg **létrehozta a T kategóriát**, ahol nyilvános tranzakció nélkül, vagyis **technikai bevezetéssel** léphetnek piacra a kibocsátók.

Az átsorolás esetei, részvénykategória-felülvizsgálat

A BÉT-en az egyes részvénykategóriák közötti mozgásnak az alábbi esetei és fő szabályai vannak:

1. A lejjebb sorolás esetei

a. Rendszeres felülvizsgálat a Prémium kategóriában

A BÉT **félévenkénti kategória-felülvizsgálat** keretében vizsgálva dönti el, hogy a Prémium kategóriában jegyzett kibocsátók a legfelső szegmensben elvárható megfelelő mérettel és forgalommal rendelkeznek-e ahhoz, hogy továbbra is ott maradjanak.

A BÉT-en jelenleg a részvénykategóriába sorolásánál **kettős rendszer** létezik. A **Prémium kategóriás kibocsátók esetében a bevezetést követően** a BÉT nem ellenőrzi a bevezetési kritériumoknak való folyamatos megfelelést, hanem két másik kritériumot vizsgál. Az egyik paraméter, a kapitalizációs kritérium alapvetően megfeleltethető a bevezetéskorinak; a likviditást ugyanakkor a bevezetéskori közközhányad-paraméterektől teljesen különböző mutatóval méri a tőzsde.

A részvénytársaság akkor felel meg a Prémium bentmaradási követelményeknek, ha a vizsgált féléves időszakban **átlagos kapitalizációja** (vagyis az értékpapír forgalommal súlyozott tőzsdei átlagára szorozva a bevezetett darabszámmal) **meghaladta az 5 milliárd forintot, és legalább 90%-os forgalomgyakorissággal** rendelkezik (vagyis a tőzsdénapok minimum 90%-ában volt üzletkötés a vizsgált értékpapírra).

1. táblázat: Bevezetési kritériumok a BÉT részvénytőzsdén

	SZABÁLYOZOTT PIAC			MTF
	Prémium kategória	Standard kategória	T kategória	Xtend
Bevezetendő részvénytőzsdei sorozat mérete	Árfolyamértéken legalább 5 milliárd forint	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Nincs követelmény
Bevezetendő részvénytőzsdei sorozat közkezdénye	- A bevezetésre kerülő sorozat legalább 25 %-a közkezdényben van; vagy - Legalább kétmilliárd forint árfolyamértékű részvény közkezdényben van; vagy - Az értékpapír-sorozatok bevezetésekor legalább 500 tulajdonos tulajdonában van.	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Nincs követelmény
Működés elvárt historikája	Három teljes befejezett, auditált év	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Nincs követelmény
Nyilvános tranzakció	Kötelező Legalább 100 millió forint összérték* Egyéves türelmi idő	Kötelező Legalább 100 millió forint összérték*	Nincs követelmény	Nincs követelmény
Bevezetési dokumentum	Tájékoztató	Tájékoztató	Tájékoztató	Információs dokumentum 5 millió euró kibocsátási összérték alatt
Részvényfajta	Csak tőzsrészvénytőzsdei sorozatok vezethetők be	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Nincs követelmény
Felelős Társaságirányítási Jelentés	Bevezetéskor is közzé kell tenni (majd a bevezetést követően évente, az éves jelentéssel együtt)	Bevezetéskor nem kötelező (csak a bevezetést követően évente, az éves jelentéssel együtt)	Bevezetéskor nem kötelező (csak a bevezetést követően évente, az éves jelentéssel együtt)	Bevezetéskor nem kötelező (csak a bevezetést követően évente, az éves jelentéssel együtt)
Számviteli standard	IFRS	IFRS	IFRS	MSZ vagy IFRS
Kijelölt tanácsadó	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Nincs követelmény	Kötelező (bevezetéskor és a forgalomban tartás alatt folyamatosan)

* Nem számítanak bele a kibocsátó és a 25%-ot meghaladó tulajdonosok érdekkörébe tartozó személyek (kapcsolt vállalkozások és közeli hozzátartozók) közötti tranzakciók

A szabályzat által meghatározott feltételeknek meg nem felelő értékpapírokat – bizonyos türelmi idő után – a tőzsde a Standard kategóriába sorolja vissza.¹

b. Átsorolás Prémiumból T kategóriába

A tőzsde akkor sorolja át a Prémium kategóriás kibocsátót a T kategóriába, **ha a kibocsátó a bevezetés utáni egyéves türelmi idő alatt nem hajtott végre nyilvános tranzakciót.**

c. Átsorolás Prémiumból Standard kategóriába csődeljárás vagy szankció miatt

Ha a Prémium kategóriás kibocsátó ellen csődeljárás indul, a tőzsde átsorolja részvényeit a Standard kategóriába. Ha a kibocsátó nem teljesíti a Bevezetési és Forgalomban Tartási Szabályokban foglalt kötelezettségeit, a szankcionálás egyik formája lehet a Standard kategóriába való átsorolás.

d. Átsorolás Prémiumból Standard kategóriába a kibocsátó kérelmére

A Prémium kategóriás kibocsátó maga is kérelmezheti részvényei átsorolását a Standard kategóriába, ha többé már nem tud vagy nem kíván megfelelni a Prémium kategória támasztotta szigorúbb követelményrendszernek.

2. A feljebb lépés esetei

a. Átlépés Standardból Prémium kategóriába

A Standard vagy T kategóriából Prémium kategóriába való fellépés a **kibocsátó kérelmére** történhet. A BÉT ez esetben is a **kettős kritériumrendszert** használja: az átlépés feltétele ugyanis az, hogy a kibocsátó a kérelem benyújtása előtti minimum két teljes féléves felülvizsgálati időszakban teljesítse a felülvizsgálati kritériumokat, vagyis az 5 milliárd forintos átlagos kapitalizációt és a 90%-os forgalomgyakoriságot.

Emellett, ha nem állnak rendelkezésre az ezt bizonyító publikált információk, egy **átfogó elemzés** keretében szükség lehet a **hároméves historika** bemutatására. A kibocsátónak közzé kell tennie tulajdonosai számát és közkez-kapitalizációja mértékét is, de ezekre a BÉT nem határoz meg küszöbértéket.

b. Átlépés T-ből Prémium kategóriába

Ebben az esetben az a. pontban bemutatott kritériumokon túl szükség van egy **nyilvános tranzakció** végrehajtására is.

c. Átlépés T-ből Standard kategóriába

A T-ből Standard kategóriába való átlépés feltétele a **nyilvános tranzakció** végrehajtása.

---

¹ A BÉT akkor sorolja át az adott részvényt a Standard kategóriába, ha az kevesebb, mint két éve szerepel folyamatosan a Prémium kategóriában, és két egymást követő vizsgálati időszakban nem felel meg; illetve, ha a részvényt több, mint két éve szerepel folyamatosan a Prémium kategóriában, és három egymást követő vizsgálati időszakban nem felel meg.

3. Elkülönítés

Mindhárom kategória esetén a **súlyos szabályzat- és kötelezettségzegés** szankcionálásának egyik lehetséges módja a **kibocsátó részvényeinek elkülönítése**. Ekkor a kibocsátó legalább 6 hónapra **kikerül eredeti kategóriájából**, átkerül az „Elkülönített részvények” kategóriájába. A szankció letelte után az elkülönítés előtt Standard vagy T kategóriás részvények eredeti kategóriájukba kerülnek vissza; a korábban a Prémium szegmensben lévő papírok viszont csak a Standard kategóriába kerülhetnek vissza.

A jelenlegi kategóriarendszerrel kapcsolatban felmerült hiányosságok, kritikák

A BÉT jelenlegi kategóriarendszerével szemben számos kritikát fogalmaztak meg a piaci szereplők, és a tőzsde saját alkalmazási tapasztalatai is rávilágítanak néhány hiányosságra.

Gyakran felvetődik általános kritikaként, hogy a magyar piac méretéhez képest **indokolatlanul sok a három szabályozott piaci kategória**, túlságosan elaprózza azt. S ahogy az alábbiakban részletesebben is kifejtjük, **az egyes kategóriák nem elég hatékonyan mutatják a kibocsátók közti „minőségbeli” különbségeket**.

A piaci szereplők **a BÉT kategóriaszabályait** indokolatlanul **bonyolultnak**, helyenként **átláthatatlannak** találják. Itt példaként gyakran felmerül a nyilvános tranzakciók tekintetében a 100 millió forintos összérték számítása, valamint az, hogy a BÉT csak a Prémium kategóriában engedélyezi az egyéves türelmi időt. **A Prémium kategóriában** a bevezetési és folyamatosan betartandó **kettős kritériumrendszer indokoltsága is megkérdőjelezhető**: a nemzetközi gyakorlatban nem jellemző ez a megoldás. A **forgalomgyakorosság** kritériuma pedig életszerűtlen, könnyen kijátszható, így kevésbé tükrözi a papír valós likviditását – különösen igaz ez azokra a papírokra, amelyeknek nem a BÉT a főpiaca.

Az **IPO követelmény** a bevezetés óta eltelt években **kevésbé váltotta be a hozzá fűzött reményeket**. A BÉT eredeti szándéka szerint ez egy „komolysági” szűrő, amely azt hivatott biztosítani, hogy csak olyan kibocsátók léphessenek a Prémium és Standard kategóriákba, amelyek képesek végigvinni egy IPO folyamatot, közben alávétve magukat a szükséges átvilágításnak és értékelésnek, és amelyeket ebben professzionális tanácsadók – befektetési vállalkozások, auditcégek, jogi irodák stb. – támogatnak.

A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy **az IPO megléte nem szolgál megfelelő garanciául** arra, hogy csak a szabályozott piaci megjelenésre valóban érett cégek léphessenek a BÉT parkettjére. Maga az IPO procedúrája ugyanakkor **jelentős idő- és erőforrásigényével, költségességével** aránytalan terheket ró az aspiráns kibocsátókra, nem egy céget vissza is tartva a tőzsdére lépéstől. Ez egyfajta **piaci kudarcnak** tekinthető, és **negatív hatással van a BÉT versenyképességére** is – annál is inkább, mert ahogy látni fogjuk, az európai gyakorlatban egyedülálló a BÉT IPO követelménye.

Míg a Prémium kategóriában számos egyéb követelményt is teljesíteniük kell a kibocsátóknak, amelyek biztosítékkal, értékmérőül szolgálhatnak a befektetők és a tőzsde szemében, a **Standard kategóriában a bevezetési IPO követelmény az egyetlen szűrő** – ez pedig nem feltétlenül képes elégséges támpontot adni annak megítélésében, hogy a kibocsátó valóban a szabályozott piacra való-e. Ezért **felmerült az igény, hogy a BÉT a Standard kategóriában is vezessen be kvantitatív és/vagy kvalitatív kritériumokat**.

Az IPO-követelmény korlátozott hatékonysága egyszersmind a **T kategória létjogosultságát is kérdésessé teszi**. Önmagában a nyilvános tranzakció piacra lépéskori megléte vagy hiánya korlátozottan képes csak előre jelezni, hogy az adott kibocsátó a későbbiekben milyen teljesítményt nyújt: képes-e a transzparens és szabályos tőzsdei működésre, korrektül bánik-e a befektetőivel, megfelel-e annak a prudens képnek, amit a tőzsde képviselni törekszik.

Az új stratégia kialakításakor, annak piaci egyeztetése során a **Tőzsdei Tanácsadó Testület** is felvetette annak ötletét, hogy a **BÉT vizsgálja meg jelenlegi kategóriarendszere átalakításának, esetleg szigorításának lehetőségeit**.

2016 májusában a BÉT igazgatósága elé került egy előterjesztés, mely a fenti irányelvek mentén javaslatokat fogalmazott meg a BÉT kategóriarendszerének átalakítására. Az előterjesztés kvantitatív bevezetési minimumkritériumok (250 millió forintos minimum kapitalizáció, 10%-os minimum közkézhányad és legalább egyéves működési historika) meghatározását javasolta a Standard kategóriában, a jövőre nézve pedig a T kategória megszüntetését indítványozta az új belépők tekintetében (de az adott helyzetben ezt nem tartotta időszerűnek). Az Igazgatóság elfogadta az előterjesztést.

Piaci szereplőkkel történt további egyeztetéseket követően azonban a **BÉT 2017 októberében a határozat hatályba lépésének átmeneti elhalasztását és további hatásvizsgálatokat javasolt az Igazgatóságnak**. A javasolt új szabályrendszer elsősorban az időközben bekövetkezett jogszabályi változások hatására élénkebb tőkepiaci érdeklődést mutató szabályozott ingatlanbefektetési társaságok (SZIT-ek) piacra lépését nehezítette volna, mindamellet, hogy fenntartotta volna a korábbi, nehezen áttekinthető és versenyképtelen fő szabályokat. **Az igazgatóság elfogadta a halasztást.**

Nemzetközi gyakorlat

Kézenfekvőnek gondoljuk, hogy a BÉT kategóriarendszerének bármilyen módosításához a nemzetközi gyakorlatban már megjelent és bizonyított megoldásokból induljunk ki. A nagymértékben harmonizált uniós tőkepiaci szabályozást szem előtt tartva pedig logikus, hogy az Európai Unió területén működő tőzsdéket vizsgáljuk meg közelebbről.

A nemzetközi best practice feltérképezéséhez az alábbi európai tőzsdék piacszegmentációját és kategóriaszabályait vizsgáltuk: **London Stock Exchange (LSE)**, **Varsói Értéktőzsde (GPW)**, **Wiener Börse (WBAG)**, **Prágai Értéktőzsde (PSE)**, **DBAG – Frankfurti Értéktőzsde (FWB)**, **Euronext Group**. Ehelyütt az általános tendenciákat igyekszünk megragadni; a pontos paramétereket az **1. és 2. melléklet** tartalmazza.

Bizonyos követelményekre a jelen vitaanyagban nem fókuszálunk, mert – javarészt éppen az uniós jogharmonizáció eredményeképpen – alapvetően egységesnek tekinthető az európai gyakorlat, így a BÉT nem vizsgálja ezek módosítását. Ezen paraméterek – a teljesség igénye nélkül – a bevezethető részvénytípus, a prospektusszabályok, a transzparencia-követelmények és tájékoztatási kötelezettségek, a számviteli standard, a nyelvhasználat stb.

Piacszegmentáció

A vizsgált tőzsdéken leggyakrabban **kétosztatú szabályozott piaccal** találkozhatunk, vagyis **prémium és standard szegmensen**. A két kategória szétválasztása részben kvantitatív kritériumok mentén történik, de a prémium szegmensekben gyakran előírnak egyéb követelményeket is, pl. szponzorok kötelező igénybe vételét.

A Euronexten kizárólag a kapitalizáció alapján határoznak meg három szegmenst (Compartment A, B, C). Bécsben mátrix-struktúrával találkozunk: egyrészt törvényi szinten elkülönül az Official Market mint hivatalos tőzsdei jegyzés, és a Second Regulated Market; másrészt a tőzsde saját szabályozása alapján megkülönböztet Prime, Mid és Standard piacot.

Egyik tőzsdén sem találoztunk ugyanakkor a BÉT-éhez hasonló, **a technikai – azaz IPO végrehajtása nélküli – bevezetéssel piacra lépő kibocsátóknak fenntartott külön kategóriával**.

IPO követelmény

Ahogy említettük, **egyedül a BÉT Prémium és Standard kategóriájában jelenik meg explicit belépési követelményként a nyilvános tranzakció**. London, Varsó és a Euronext esetében konkrétan nevesítik a zártkörű kibocsátást és a technikai bevezetést mint piacra lépési opciókat. Az IPO megléte vagy hiánya sehol máshol nem befolyásolja, hogy a kibocsátó melyik kategóriába kerülhet.

Az uniós piacokon a legtöbb „IPO” tulajdonképpen részvények intézményi körben történt zártkörű kibocsátását követő szabályozott piaci bevezetése. Az USA-ban valóban általában van

initial public offering, bár ott sem kötelező; az amerikai gyakorlatban „direct listing”-nek nevezett technikai bevezetés ritkább. De az ottani gyakorlat egy az európaítól alapjaiban eltérő értékpapírtörvényen alapul, ezért a BÉT számára az EU-s gyakorlat az irányadó.

Szponzorok, kijelölt tanácsadók

Szinte minden tőzsdén megjelenik a szponzor vagy kijelölt tanácsadó igénybe vételének kötelezettsége (az egyszerűség kedvéért a továbbiakban ezekre a „szponzor” gyűjtőfogalmat használjuk), vagyis, hogy a tőzsdeaspiráns kibocsátónak le kell szerződnie egy, a felügyelet vagy a tőzsde által engedélyezett és listázott befektetési szolgáltatóval vagy vállalatfinanszírozási tanácsadóval, aki végigkíséri a bevezetési folyamatot, és ezért bizonyos mértékben felelősséget is vállal.

Frankfurtban és a Euronexten minden tőzsdére lépő cégnek szponzort kell fogadnia, míg Londonban csak a Premium piacon, Bécsben csak a Mid marketen kötelező, Varsóban pedig csak IPO esetén. A nem szabályozott piaci részvénykibocsátóknál is gyakran követelmény a kijelölt tanácsadó, például a londoni AIM-en – ezt az elemet Budapest is átvette az Xtenden.

A vizsgált piacokon a **szponzorok feladatkörei** a következők:

- Mindenhol megjelennek a **bevezetési korigi tipikus feladatok**: pl. tőzsdeképesség felmérése, due diligence, prospektus elkészítésében való részvétel, tanácsadás, kapcsolattartás a tőzsdével és a felügyelettel.
- A szponzornak gyakran **nyilatkozatban kell felelősséget vállalnia**, hogy a kibocsátó megfelel a kötelezettségeinek, a beadott dokumentumok helytállóak, teljesek. Londonban a szponzornak többek között arról is meg kell bizonyosodnia, hogy a kibocsátó menedzsmentje tisztában van a forgalomban tartási (különösen a transzparenciát érintő és tájékoztatási) kötelezettségekkel, és képes azt ellátni; hogy megfelelő eszközök és folyamatok állnak a menedzsment rendelkezésére, hogy folyamatosan nyomon követhesse a cég pénzügyi pozícióját és kilátásait; hogy a menedzsment a bevezetési kérelméhez nyilatkozatot tesz arról, hogy a kibocsátó működő tőkéje a tőzsdei jelenléttel járó kötelezettségek teljesítését lehetővé teszi.
- A szponzor esetenként **bevezetés után** is támogatja a kibocsátót: Bécsben 1 évig, Londonban bizonyos **tranzakciók, események** esetén szükséges egy szponzor (pl. reverse takeover, kategóriaváltás), illetve, ha a felügyelet vélelmezi, hogy a kibocsátó nem felel meg a forgalomban tartási kötelezettségeinek.

A prémium szegmensek további belépési kritériumai

Az összes görcső alá vett piac prémium kategóriája definiálja az alábbi mennyiségi kritériumokat:

1. **Minimum piaci kapitalizáció:** Ami a tartalmat illeti, a leggyakoribb a bevezetett sorozat (várható) kapitalizációja, esetleg ennek hiányában saját tőke, de előfordul a teljes kapitalizáció

(Varsó, Euronext) és a bevezetendő részvények össznévértékének használata is. Az értékeket tekintve gyakori az 1 millió euró vagy a körüli küszöb, de megjelennek a BÉT-éhez hasonló magasabb küszöbértékek is, pl. Varsóban (15 millió euró) és a Euronexten (1 milliárd ill. 150 millió euró).

- 2. Közkézhányad:** A prémium szegmensekben minden piacon 25% a főszabály, de ez több tőzsdén, akárcsak Budapesten, kiváltható meghatározott közkez-kapitalizáció biztosításával vagy közkézen lévő részvénydarabszámmal.
- 3. Működési historika:** Itt is egységesen 3 évvel találkozunk. A jogelődök tekintetében több tőzsde is fenntartja a mérlegelési jogot; Londonban konkrétan előírják, hogy a kibocsátó jelentkezéskori üzleti tevékenységének minimum 75%-ára legyen meg a 3 éves historika.

Mindhárom fenti kritérium esetében gyakran megfogalmazódnak **mentességi, diszkrecionális lehetőségek**: a kapitalizációs kritérium esetében ilyen a megfelelő piac/forgalom megléte; a közkézhányad tekintetében pedig az, ha a tőzsde megítélése szerint megfelelő számú részvény van kellő mértékben közforgalomban.

A mennyiségi kritériumok azonban, akármennyire szigorúak és átláthatók is, önmagukban nem feltétlenül szavatolják a befektetővédelmet, a jó minőségű kibocsátói viselkedést. Ezért számos tőzsde alkalmaz prémium szegmensében kvalitatív(abb) belépési kritériumokat is:

- **Működő tőkéről szóló nyilatkozat:** London és Varsó prémium szegmenseiben követelmény, hogy a kibocsátó elegendő működő tőkével rendelkezzen a bevezetést követő 12 hónapra.
- **Az Egyesült Királyságban** számos olyan, elsősorban a vállalatirányítást érintő követelmény él (részletesen ld. az UKLA Listing Rules 6. fejezetét), amelyet más tőzsdéken nem láttunk visszaköszönni, és a hazai viszonyok között nem is tartjuk őket életszerűnek, ezért részletesen nem térünk ki rájuk.
- **Minőségi tényezők:** előfordul, hogy a tőzsde kevésbé számszerűsíthető, az egyedi megítélésnek nagyobb teret adó tényezőket is vizsgál piacra lépéskor. Varsóban mérlegelik a jelentkező pénzügyi helyzetét, növekedési kilátásait, vezetőségét, a felügyelőbizottság kompetenciáját, a kibocsátás feltételeit, valamint a kereskedés várható biztonságát. Prágában arról bizonyosodik meg a tőzsde, hogy a kibocsátó kész információt megosztani; transzparens struktúrával és pénzügyi folyamatokkal, egyértelmű tervekkel és célokkal, stratégiával, teljesítmény-indikátorokkal, valamint ambiciózus és professzionális menedzsmenttel rendelkezik.
- **Felelős vállalatirányítási nyilatkozat:** Belépéskor csak a BÉT kéri a corporate governance (CG) nyilatkozat beadását; a WBAG-n belépéskor a kibocsátónak el kell köteleznie magát az osztrák CG ajánlások mellett. Jellemzőbb azonban az, hogy csak a folyamatos tájékoztatási követelmények részeként, évente kell beadni a CG jelentést (a comply or explain elvnek megfelelően) – a prémium szegmensekben mindenhol, de néhány tőzsde esetében a standard szegmensben is.

A standard szegmensek belépési kritériumai

Erre a szegmensre is igaz, hogy a vizsgált piacok közül egyedül a BÉT-en kötelező piacra lépéskor a nyilvános tranzakció.

A BÉT-nek az a gyakorlata, hogy a tőzsde semmilyen kvantitatív küszöbértékhez nem köti a standard szegmensbe való bekerülést, szintén egyedülálló Európában. A vizsgált piacokon az alábbi kvantitatív kritériumokat találtuk:

- 1. Minimum piaci kapitalizáció:** Az a tipikus, hogy az adott tőzsde ugyanakkora küszöbértéket követel meg a prémium és a standard szegmensében is. Kivételt képez Bécs és a Euronext – ez utóbbinál a teljes kapitalizáció az egyetlen megkülönböztető tényező a három kategória (Compartment A, B és C) között.
- 2. Közkézhányad:** Itt is az a gyakoribb, hogy a standard kategóriában ugyanúgy 25% a küszöbérték, mint a prémiumban. Ennél alacsonyabb küszöböt Varsóban (15%), Bécsben (725.000/125.250 EUR névértéken) találunk; a Euronexten a tagtőzsdék akár 5%-ig levihetik ezt a küszöböt, ha elegendő számú azonos osztályba tartozó részvény van kellő mértékben a közforgalomban, és a közkezen forgó részvények értéke minimum 5 millió euró.
- 3. Működési historika:** A legtöbb standard kategóriában is 3 év a minimumelvárás; Bécs 1 évet kér, Varsó pedig a BÉT-hez hasonlóan nem vár el historikát.

Folyamatosan fenntartandó (forgalomban tartási) követelmények – felülvizsgálat, átsorolás, törlés

Több piac szabályzatában szerepel általánosan megfogalmazott követelményként, hogy a **bekerülési feltételeknek folyamatosan meg kell felelni, de kevés konkrét szabállyal** találkoztunk a tekintetben, hogy az adott tőzsde a mennyiségi kritériumok közül pontosan mely paramétereket vizsgálja és hogyan. Londonban a brit felügyelet bevezetési szabályzata (UKLA Listing Rules) a 25%-os közkézhányad-követelményt említi példaként.

A BÉT-éhez hasonló **időszakos felülvizsgálatra** két tőzsdén találtunk példát. Bécsben félévente ellenőrzik a közkéz-kapitalizációt a vizsgálat előtti 60 tőzsdenap adatai alapján. A Euronexten évenként vizsgálják a teljes kapitalizációt, szintén a megelőző 60 tőzsdenapot nézve.

A BÉT-re jellemző **kettős kritériumrendszer**, vagyis, hogy más paramétereket vizsgál bevezetéskor és felülvizsgálatnál, **nem jellemző megoldás**.

A kategória-követelményeknek való **meg nem felelés esetén** a tőzsdék általában mérlegelik, hogy **töröljék vagy átsorolják** az adott részvényt. Szintén **törlés, átsorolás alapját képezheti a jelentősen megváltozott üzleti működés, pl. összeolvadás, szétválás, reverse takeover** (London, Varsó) – Londonban ilyenkor a kibocsátónak újra kezdeményeznie kell részvényeinek listázását, szponzor igénybevételeivel.

Összegzés: BÉT vs nemzetközi gyakorlat

A fenti körképet összegezve tehát az alábbi összehasonlító megállapításokat tehetjük a BÉT kategóriarendszeréről:

- A Prémium vs Standard felosztás az általános modellt követi, de a T kategória egyedülálló;
- A BÉT nyilvános tranzakciós követelménye példa nélküli a nemzetközi gyakorlatban;
- A Prémium kategória kvantitatív követelményei alapvetően megfelelnek a nemzetközi best practice-nek, a kvalitatív tényezők tekintetében (pl. szponzorok, minőségi szempontok, tulajdonosokra, függetlenségre, menedzsmentre stb. vonatkozó követelmények) azonban elmarad attól;
- Csak a BÉT-en hiányoznak a Standard kategóriában a kvantitatív követelmények;
- A kategória-felülvizsgálat a nemzetközi átlagnál szabályozottabb és átláthatóbb, ugyanakkor a hatékonysága, életszerűsége megkérdőjelezhető; a kettős kritériumrendszerre máshol nincs példa.

Javaslatok a BÉT kategóriarendszerének átalakítására

Az alábbiakban bemutatjuk, hogy a BÉT jelenlegi gyakorlata és annak tapasztalatai, a hatályos szabályozás, valamint a nemzetközi gyakorlat tanulmányozása alapján **melyek azok az irányok, amelyek mentén véleményünk szerint érdemes átalakítani a BÉT kategóriarendszerét és annak szabályait.** Ezen irányokhoz **konkrét módosítási javaslatokkal** is szolgálunk, hogy megkönnyítsük a párbeszédet és az együtt gondolkodást. Ám ehelyütt is hangsúlyozni szeretnénk, hogy nyitottak vagyunk ezen javaslatok módosítására, és örömmel megfontolunk minden egyéb elképzelést is.

A Prémium kategóriát érintő javaslatok

A Prémium kategória jelenlegi bekerülési kritériumait, azok lehetséges módosítását az alábbi premisszák, célkitűzések mentén értékeltük:

- A BÉT célja, hogy **emelje mind a Prémium kategóriás kibocsátók számát, mind a kategória színvonalát** – ez a **kritériumok racionalizálásával, célzottabbá, hatékonyabbá tételével** érhető el.
- **A küszöbértékek, az egyes kritériumok közötti hangsúlyok illeszkedjenek az európai piacokon használtakhoz.** Ahogy bemutattuk, a BÉT kapitalizációs követelménye nemzetközi összehasonlításban meglehetősen magas; ugyanakkor a folyamatosan fenntartandó kritériumok kevésbé tükrözik a papírok valós likviditását, valamint azt, hogy a nyilvános működéshez elegendő papír forog-e közkézen.
- A fenti megfontolások alapján a BÉT azt tartaná előre mutatónak, ha **a Prémium kategóriában a hangsúly elmozdulna a méretbeli (kapitalizációs) követelménytől a likviditási és közkézhányad-paraméterek irányába.**

Ezen premisszák, célok alapján **a bekerüléskori kapitalizációs küszöb csökkentését javasoljuk.** Mivel a többi bekerüléskori kvantitatív küszöbérték: a különböző **közkézhányad-opciók** (százalékos érték, közkéz-kapitalizáció, tulajdonosság), valamint a **működési historika** teljes mértékben harmonizál a nemzetközi trendekkel, ezeket **változatlanul hagynánk.**

Az IPO követelményt eltörölnénk, ugyanakkor szükségesnek látjuk, hogy a mennyiségi kritériumokat a **kibocsátóra és menedzsmentjére vonatkozó minőségi elvárások** is megtámogassák. Véleményünk szerint ezen elvárások biztosításának célravezető módja, ha **kötelezővé tesszük szponzorok igénybe vételét legalább a bevezetési folyamat során, valamint akár később is, pl. bizonyos tranzakciók esetén.**

Ami a forgalomban tartási követelményeket illeti, véleményünk szerint **célszerű lenne a vizsgált kritériumokat harmonizálni a bekerülési kritériumokkal,** a félévenkénti felülvizsgálat gyakorlatának megtartásával. Így azok a cégek maradhatnak a BÉT Prémium kategóriájában, amelyek folyamatosan valós likviditást és elegendő közkézhányadot tudnak felmutatni.

A kapitalizációs küszöbérték leszállítása

Az európai gyakorlat, valamint a BÉT célkitűzéseinek szem előtt tartásával javaslatunk az, hogy **a bekerüléskori kapitalizációs küszöb 5 milliárd forintról 2,5 milliárd forintra csökkenjen**. Ezzel a BÉT hatékonyan motiválhatná a közepes méretű, de kellő mértékben közkézen lévő, elegendő befektetői aktivitásra számot tartó kibocsátók listázását, megkönnyítené piacra lépésüket, és a jelenlegi Standard kategóriás cégek egy részét is ösztökélheti, hogy megcélazzák a Prémium kategóriát.

- 1. kérdés:** *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT Prémium kategóriájában a kapitalizációra vonatkozó belépéskori küszöbértéket leszállítsa? Ha egyetért, megfelelőnek tartja-e ennek mértékét?*
- 2. kérdés:** *Egyetért-e azzal, hogy a közkézhányadra és működési historikára vonatkozó jelenlegi küszöbértékek megfelelőek? Ha Ön szerint ezek módosításra szorulnak, kérjük, adjon javaslatot, és indoklással támassza alá azt.*

A nyilvános tranzakciós követelmény eltörlése

Az **IPO kötelezettség** 2012-es bevezetését alátámasztó célkitűzésekkel – komolysági szűrő, befektetővédelmet szolgáló belépési korlát, professzionális tőkepiaci szereplők bevonása a bevezetési folyamatba – a BÉT továbbra is maximálisan azonosul. Ugyanakkor az **ötéves alkalmazási tapasztalat** megítélésünk szerint **felemás képet mutat**: ez a kötelezettség a fenti célokat nem az elvárt mértékben segítette elő, miközben jelentős terheket rótt a kibocsátókra, rontotta a BÉT versenyképességét, és csökkentette a hazai tőkepiac vonzerejét.

Az európai gyakorlatot áttekintve úgy ítéljük meg, **a fenti célokat hatékonyabban szolgálná, ha a BÉT eltörlőné az IPO követelményt**, és egyéb, a nemzetközi gyakorlatban már bizonyított eszközöket alkalmazna.

- 3. kérdés:** *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Prémium kategóriában eltörlje a nyilvános tranzakciós követelményt? Kérjük, ossza meg velünk érveit.*

Szponzor kötelező igénybe vétele

A BÉT – hasonlóan a más országokban bevált gyakorlathoz – **a Prémium szegmensben kötelezővé tenné szponzorok igénybe vételét**.

Szponzorok olyan gazdasági társaságok (pl. **befektetési szolgáltatók, tanácsadó cégek**) lehetnek, akik megfelelő tapasztalattal rendelkeznek a tőkepiaci tranzakciók vonatkozásában, és **szponzori**

jogosultságot szereztek. Ezen jogosultságot a BÉT ítelné oda transzparens, szabályzatba foglalt kritériumok alapján, vizsgálva a jelentkező tőkepiaci múltját, referenciáit, menedzsmentje és alkalmazottai szakmai tapasztalatát, és azt, hogy megfelelő rendszerekkel és kontrollokkal rendelkezik-e feladatai magas színvonalú ellátásához.

A szponzorok **szerződést** kötnek a kibocsátóval, de a BÉT-tel is. A **szponzorok listáját** a BÉT elérhetővé teszi a honlapján.

Hogy a szponzorok pontosan **mikor** kell, hogy támogassák a kibocsátókat, a nemzetközi gyakorlat alapján az alábbi **opciók** adódnak:

1. **Folyamatos jelenlét** a listázási szándék kinyilvánításától kezdve
  - a. A bevezetés után bizonyos ideig, például 1 évig, vagy
  - b. A forgalomban tartás teljes időtartama alatt
2. **Eseti jelenlét**
  - a. Csak a bevezetési folyamat során, vagy
  - b. Bevezetéskor és később is, bizonyos események (pl. kategóriaváltás), tranzakciók (pl. rábocsátás, reverse takeover, jelentős akvizíciók, tevékenységváltás, esetleg zártkörű tranzakciók) esetén

A fenti opciókhoz kapcsolódva – a nemzetközi példákat alapul véve – a szponzorok az alábbi feladatköröket tölthetnék be:

1. **A szponzor végig támogatja a kibocsátót a tőzsdére lépés folyamatában:**
  - a. Megbizonyosodik a cég tőzsdeképességéről;
  - b. Részt vesz az átvilágításban, a tájékoztató elkészítésében;
  - c. Folyamatos tanácsadást nyújt a bevezetési folyamat során, szükség szerint képzéssel is támogatja is a menedzsmentet, illetve a bevezetés és a tőzsdei jelenlétben érintett alkalmazottakat;
  - d. Elsődleges kommunikációs kapocsként szolgálnak a kibocsátó és a BÉT között.
2. A szponzor **írásban, nyilatkozatok aláírásával is felelősséget vállal** a BÉT felé, hogy:
  - a. A kibocsátó a szponzor legjobb tudomása szerint alkalmas arra, hogy megfeleljen a tőzsdei szabályoknak és kötelezettségeknek;
  - b. A szponzor tájékoztatta a kibocsátó menedzsmentjét a tőzsdei szabályokról, forgalomban tartási (különösen a transzparenciát érintő és tájékoztatási) kötelezettségekről, valamint hogy a szponzor megítélése szerint a cég megfelelő folyamatokkal és kontrollokkal rendelkezik ezen kötelezettségek teljesítéséhez;
  - c. A szponzor legjobb tudomása szerint olyan folyamatok és kontrollok állnak az igazgatóság és a menedzsment rendelkezésére, amelyek képesek arra, hogy mindenkor aktuális és valós képet mutassanak a kibocsátó pénzügyi folyamatairól;

- d. A szponzornak nincs tudomása arról, hogy a kibocsátó nem felel meg a Prospektus Rendelet szerint értelmezett működőtőke-követelménynek.
3. A **Standardból Prémium kategóriába lépésnél** is kötelező lenne egy szponzor igénybe vétele.
4. A bevezetést követően a **BÉT jelentősebb tranzakciók lebonyolításához** is előírhatja a szponzor kötelező igénybe vételét. Ilyen tranzakciók lehetnek például, amikor a kibocsátó olyan akvizíciót hajt végre, amely méretét, értékét tekintve jelentős súlyt képvisel a cég könyveiben, és/vagy amely alapvetően megváltoztatja a kibocsátó tevékenységi körét; amikor a kibocsátóban olyan cég szerez meghatározó részesedést, amely ilyen módon kikerülheti a bevezetési procedúrát (**reverse takeover**).
5. A szponzor a **bevezetés után bizonyos ideig** – praktikusán egy évig – minden Prémium kategóriás kibocsátót támogasson a tőzsdei jelenléttel együtt járó kötelezettségek megfelelő teljesítésében.

A 2017 novemberében elindult Xtenden a Kijelölt Tanácsadók sok tekintetben a fent bemutatottakhoz hasonló szerepet töltenek be. Ott elsősorban a cégek kisebb méretéből, fiatalabb életkorából fakadó magasabb kockázati szint indokolta alkalmazásukat. A Prémium kategóriában a szponzorok bevonása pedig elsősorban a szegmens mint kiemelt minőségű befektetés megbízhatóságát erősítené.

Várakozásaink szerint a Prémium kategóriában a szponzori modell az IPO követelménynél hatékonyabban kihasználná a befektetési szolgáltatói jelenlétet, hiszen **sokkal szélesebb spektrumon és hosszabb időtávon működne együtt a kibocsátó és a szponzor:**

- A szponzori rendszer **minden tőzsdei bevezetést támogatna**, vagyis kiterjedne a technikai bevezetésekre is.
- **A kibocsátó több és sokrétűbb segítséget kapna** a tőzsdeképessé váláshoz és a tőzsdei jelenléthez, ezáltal „**minőségibb**” befektetéssé válhatnak a papírjai.
- Ez a szorosabb együttműködés nagyobb biztosítékot jelent a befektetők számára is, így a **befektető-védelem magasabb szinten valósulhatna meg, nőne a befektetői bizalom** – és ez a hatás nem korlátozódna a bevezetés folyamatára, hanem a későbbi olyan tranzakciók során is érvényesülne, ahol potenciálisan sérülhetnek a befektetők érdekei (pl. reverse takeover esetén).
- **A befektetési szolgáltatók** lehetőséget kapnának rá, hogy **folyamatosabban jelen lehessenek a tőzsdei kibocsátók életében**, ezáltal mélyebben integrálódva a hazai tőkepiacba. E modell előnye a piac számára az is, hogy a befektetési szolgáltatók így jobban érdekeltek lesznek abban, hogy az általuk támogatott cégek tőzsdeképesek, transzparenssek legyenek, szabályosan működjenek: ugyan jogi felelősségvállalást nem vár el a BÉT a szponzoroktól, reputációs érdekük fűződik az általuk támogatott kibocsátók megfeleléséhez. Reményeink szerint a befektetési szolgáltatók számára **presztízsértékkel** is járna a szponzorok listáján való szereplés.
- Mindezen kedvező hatások pedig **emelnék a magyar tőkepiac és a tőzsde hitelességét, presztízsét, vonzerejét is.**

Az új modell előnyei véleményünk szerint jócskán meghaladják a vele szemben támasztható **aggályokat**, de azért ez utóbbiak is említést érdemelnek. **A kibocsátók vonakodhatnak attól, hogy nagyobb rálátást adjanak folyamataikra a szponzoroknak, a befektetési szolgáltatók pedig attól, hogy felelősséget vállaljanak a kibocsátó tekintetében.** A szponzori rendszer ugyanakkor hosszabb távon éppen ezen ellenállások, attitűdök piaci szintű megváltoztatását is elősegítheti.

- 4. kérdés:** *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Prémium kategóriában szponzor igénybe vételét tegye kötelezővé? Kérjük indokolja meg esetleges nemleges válaszát is.*
- 5. kérdés:** *Amennyiben a szponzori rendszer létjogosultságával alapvetően egyetért, megfelelőnek tartja-e a szponzorok BÉT által javasolt kiválasztási alapelveit?*
- 6. kérdés:** *Amennyiben a szponzori rendszer létjogosultságával alapvetően egyetért, az Ön véleménye szerint a szponzor milyen elvek mentén jelenjen meg a kibocsátó életében (folyamatos és/vagy eseti alapon)? Válaszától függően Ön szerint a szponzorok a felsorolt feladatkörök közül melyeket töltsék be? Javasol-e bármilyen változtatást ezekben?*
- 7. kérdés:** *Az Ön meglátása szerint a fentiekben javasolt módosítások elégségesek lennének-e a BÉT Prémium kategóriája belépési kritériumait illetően annak érdekében, hogy a BÉT hatékonyabb, vonzóbb, a befektető-védelmet magasabb szinten biztosító piaccá váljon? Amennyiben Ön szerint további kritériumok beépítése lenne indokolt, kérjük, tegyen erre javaslatokat, és támassza alá azokat.*

A Prémium kategória felülvizsgálati rendszerének módosítása

A BÉT-es részvénykategória-felülvizsgálati módszertant a vizsgált európai tőzsdék viszonylatában összességében **kidolgozottabbnak, transzparenssebbnek, praktikusabbnak** találtuk, mint a gyakran megfogalmazott, de kevésbé specifikált folyamatos fenntarthatósági követelményt. Úgy gondoljuk, hogy a **félévenkénti felülvizsgálat megfelelően** naprakész képet tud adni arról, hogy egy adott kibocsátó valóban a Prémium kategóriába való-e, és a BÉT részéről is tartható gyakorlat. A szigorúan vett folyamatos vizsgálat, bármilyen metodikát is használnánk, véleményünk szerint nem életszerű, szükségtelen, és aránytalan pluszterheket róna a BÉT-re.

Méltányosnak találjuk azt is, hogy **a meg nem felelt kibocsátókat csak bizonyos türelmi idő után soroljuk le a Standard kategóriába.**

Az átlagkapitalizáció vizsgálata szintén megfelel a nemzetközi gyakorlatnak, és olyan információk alapján végezhető, amelyek a BÉT saját rendszereiből megbízhatóan rendelkezésre állnak. Ugyanakkor szükséges, hogy a küszöbértéket harmonizáljuk a javasolt alacsonyabb bevezetési kapitalizációs követelménnyel: a felülvizsgálatok során elvárt **5 milliárd forintos minimum átlagkapitalizációs értéket 2,5 milliárd forintra módosítanánk.**

A másik félévente vizsgált kritériumot, a **forgalomgyakoriságot** érdemes alaposabban górcső alá venni. E kritérium használatának az a tagadhatatlan előnye, hogy szintén a BÉT saját adatbázisában rendelkezésre álló információk alapján végezhető. Hátránya, hogy mivel elegendő akár naponta egyetlen részvényre egyetlen kötetet kötni ahhoz, hogy az adott nap pozitív előjellel számítson be a mutató értékébe, **a forgalomgyakoriság nem tükrözi a papír valódi likviditását, nem hordoz információt a befektető-védelem megvalósulásának mértékéről, és könnyen manipulálható.** Ráadásul a BÉT-en tapasztalható kettős kritériumrendszerre egyik vizsgált tőzsdén sem találtunk példát.

Ezért a BÉT megvizsgálta annak a lehetőségét, hogy **egységesítse a bevezetési és felülvizsgálatkor használt paramétereket, vagyis a kategória-felülvizsgálat során is a 25%-os közkézhányad teljesülését ellenőrizze, ennek nem teljesülése esetén pedig a kétmilliárd forintos közkez-kapitalizációt, illetve a legalább 500 tulajdonos meglétét.** Ez a megoldás jobban illeszkedne a nemzetközi gyakorlathoz, és némiképp egyszerűsítene a BÉT gyakran bonyolultnak talált kategóriarendszerét.

A közkézhányadok meghatározásához szükséges tulajdonosi megfeleltetéseket a BÉT a félévenkénti index-felülvizsgálatokhoz minden Prémium kategóriás kibocsátótól megkéri. Ez lehetne a kategória-felülvizsgálatok során is a közkézhányad-értékek meghatározásának forrása, s így a kibocsátók számára ez nem jelentene pótlólagos terhet.

Egy ilyen lépés **hatásvizsgálatához** megnéztük, hogy a BÉT Prémium kategóriájának jelenlegi 16 kibocsátója az elmúlt öt évben megfelelt volna-e a felülvizsgálatokon (az adatsorokért ld. a **3. mellékletet**). Azt találtuk, hogy egy kibocsátó volt csak végig a 25%-os küszöb alatt, egy másik az időszak második felében nem felelt volna meg a felülvizsgálatokon, néhányan pedig egy-egy alkalommal maradtak volna alul. Ugyanakkor a 25%-os közkézhányadot el nem érő kibocsátók közkez-kapitalizációja és részvényeseinek száma minden esetben meghaladja a kétmilliárd forintot és/vagy az 500 főt, így végeredményben jelenleg **minden jelenlegi Prémium kategóriás kibocsátó megfelelne az új felülvizsgálaton is.** A jelenlegi kibocsátóknak tehát nem jelentene sokszorú változást az új felülvizsgálati kritérium.

Gondolni kell azonban arra a lehetőségre is, hogy ez a helyzet az új szabályok életbe lépéséig esetleg megváltozhat. Ezért a BÉT a jelenlegi Prémium kategóriás kibocsátóknak **egy év türelmi időt** biztosítana az új követelménynek való megfelelésre.

A fenti módosításokhoz igazítanánk azokat a kritériumokat is, amelyeket akkor vizsgálunk, **amikor egy kibocsátó kezdeményezi átlépését a Standard (illetve átmenetileg a T) kategóriából a Prémium kategóriába.** Vagyis **az átlagkapitalizációs kritérium küszöbértéke itt is 5 milliárdról 2,5 milliárd forintra csökkenne, a forgalomgyakoriság helyett pedig ez esetben is a 25%-os közkézhányad / kétmilliárd forint közkez-kapitalizáció /500 tulajdonos meglétét vizsgálnánk,** amelyeket változatlanul legalább az előző két felülvizsgálatra vonatkozóan kell teljesítenie a kibocsátónak.

Továbbra is fontos, ezért változatlanul megmaradna a hároméves működési historika megkövetelése és szükség szerint annak bemutatása átfogó elemzés keretében.

A felülvizsgálathoz hasonlóan a **Standard (esetleg T) kategóriából Prémiumba lépni készülő kibocsátók esetében is egyéves türelmi időt adnánk az új kritériumok teljesítésére** – ennek lejártáig tehát a kibocsátók a régi kritériumok alapján is kérelmezhetik átlépésüket a Prémium kategóriába.

8. kérdés: *Az Ön véleménye szerint szorul-e átalakításra a BÉT jelenlegi kategória-felülvizsgálati rendszere, akár a gyakoriságot, akár a vizsgált kritériumokat tekintve? Kérjük, válaszát indokolja.*

9. kérdés: *Hogyan ítéli meg a BÉT által részletesebben vizsgált módosítási lehetőséget, miszerint a forgalomgyakoriság helyett a közkézhányadot ellenőrizzük a féléves felülvizsgálatok során, illetve a Standardból Prémium kategóriába átlépni kívánó kibocsátók esetében?*

10. kérdés: *Amennyiben a BÉT bevezeti ezt a módosítást, egyetért-e azzal, hogy a jelenlegi kibocsátók egy év türelmi időt kapjanak az új felülvizsgálati kritériumok teljesítése tekintetében? Kérjük, válaszát indokolja.*

A Standard kategóriát érintő módosítások

A Prémium szegmenssel ellentétben a **BÉT Standard kategóriája követelményeiben jócskán elmarad a vizsgált európai tőzsdéktől, ezért itt nagyobb horderejű módosításokat tartunk indokoltnak.** Ebben a szegmensben különösen releváns célkitűzés a **minőségbiztosítás**, vagyis a szabályozott piacra még nem érett vagy oda kevésbé való kibocsátók kiszűrése. Miután 2017 szeptemberétől elérhetővé vált a BÉT junior piaca, az MTF-ként üzemelő Xtend, a BÉT már alternatívát is tud ajánlani azoknak a cégeknek, akik szeretnék élvezni a nyilvános tőkepiac nyújtotta előnyöket, de méretük, érettségük vagy egyéb okok miatt még nem igazán a szabályozott piacon van a helyük.

Ezért a Standard kategóriában is célravezetőnek tartanánk **menyiségi kritériumok bevezetését a minimum kapitalizációra, közkézhányadra és historikára vonatkozóan.** Az eddigi **nyilvános tranzakciós követelményt** ebben a kategóriában is **eltörölnénk.** A Prémium kategóriához hasonlóan itt is felmerül a szponzorok alkalmazásának és a **felülvizsgálatnak a kérdése**, és az, hogy ha a Standard kategóriát is bevonjuk a felülvizsgálati körbe, **hogyan kezeljük majd a nemteljesítő kibocsátókat.**

A nyilvános tranzakciós követelmény eltörlése

Az IPO követelménnyel kapcsolatban a Prémium kategóriánál megfogalmazott aggályok természetesen a Standard szegmensre is érvényesek. Sőt, mi több, mivel itt jellemzően kisebb, szűkösebb emberi és anyagi erőforrásokkal rendelkező cégekről beszélünk, a nyilvános tranzakciós folyamattal járó többletterhek itt még jobban sújtják a kibocsátókat, így potenciálisan még több aspiránst tántorít el a tőzsdére lépéstől, vagy készteti arra, hogy más ország piacát válasszák. Így a **Standard kategóriában is el szeretnénk törölni az IPO követelményt.**

11. kérdés: Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Standard kategóriában eltörölje a nyilvános tranzakciós követelményt? Kérjük, ossza meg velünk érveit.

Kvantitatív bevezetési minimumparaméterek felállítása

Hatékonyabbnak és életszerűbbnek gondoljuk, hogy – a nemzetközi gyakorlathoz igazodva – itt is inkább kvantitatív küszöbértékeket alkalmazzunk. Törekvésünket alátámasztja, hogy a BÉT igazgatósága 2016 májusi határozatában már elfogadta ezen küszöbértékek bevezetését – a koncepció ezen részét a piaci szereplők a későbbiekben sem vitatták.

Figyelembe véve a BÉT jelenlegi kibocsátói körét, azt a célkitűzést, hogy hosszabb távon javuljon a budapesti kibocsátói pool minősége, valamint az európai piacokon alkalmazott határértékeket, **az alábbi küszöbértékek bevezetését javasoljuk a BÉT Standard kategóriájában:**

- **250 millió forintos minimum bevezetési árfolyamérték;**
- **10%-os minimum közkézhányad, ennek hiányában 100 millió forint minimum közkezkapitalizáció, vagy legalább 100 tulajdonos;**
- **Legalább egyéves működési historika.**

Ami a **kapitalizációs kritériumot** illeti, a vizsgált európai piacok standard kategóriáiban egymillió euró vagy valamivel az alatti a jellemző küszöbérték. Ezért a 250 millió forintos kapitalizációs küszöb véleményünk szerint reális elvárás a magyar piacon.

A jelenleg a Standard kategóriás kibocsátók mindegyike teljesíti a 250 millió forintos kapitalizációs minimumot – ez a javasolt küszöbérték tehát belesimul a BÉT jelenlegi kibocsátói körébe.

A **közkézhányad** vizsgálata már jóval árnyaltabb képet mutat. Négy lehetséges százalékos értéknél ellenőriztük, hogy a jelenlegi közkézhányadok alapján a 15 Standard kategóriás kibocsátóból hányan felelnének meg e kritériumnak (a hosszabb idősoros megfelelési vizsgálatért ld. az **4. mellékletet**):

Minimum közkézhányad	Megfelelő Standard kategóriás kibocsátók száma
5%	13
10%	11
15%	9
20%	7

Látható tehát, hogy már egy 10%-os küszöb is a kibocsátók mintegy negyedét érintené, a 20%-ot pedig csak a kibocsátók fele tudná teljesíteni. Ha azonban a százmillió forintos közkez-kapitalizációs opciót és a minimum 100 tulajdonost is vizsgáljuk, egyetlen kibocsátó nem felelne csak meg az új kritériumnak (a részletes adatokat ld. az **5. mellékletben**).

Tekintetbe véve egyrészt a tőzsde távlati célját, miszerint csak elegendő közkézhányaddal rendelkező kibocsátók legyenek a szabályozott piacon, másrészt szem előtt tartva, hogy az új kritérium ne támasszon irreális elvárást a BÉT jelenlegi Standard kategóriás kibocsátói köre számára, **a BÉT 10%-os küszöböt tartana célravezetőnek, ennek hiányában pedig a százmillió forintos közkez-kapitalizációt, illetve a legalább 100 tulajdonost.**

A jelenlegi Standard kategóriás kibocsátóknak egyéves türelmi időt biztosítunk az új kritériumoknak való megfelelésre. Ha egy kibocsátó egy év után sem felel meg az új kritériumoknak, a BÉT az elkülönített részvények közé sorolja át a papírokat. Amennyiben a későbbiekben a kibocsátó megfelel a kritériumoknak, a következő felülvizsgálatkor kérheti visszasorolását a Standard kategóriába.

Úgy gondoljuk, hogy ezen új kritériumrendszer az IPO követelménynél alkalmasabb „komolysági küszöb” lenne, életszerűbb annál, és megfelelné a nemzetközi legjobb gyakorlatnak.

12. kérdés: Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Standard kategóriában a kapitalizációra, a közkézhányadra és a működési historikára vonatkozó minimumkritériumokat vezessen be? Ha igen, megfelelőnek találja-e a javasolt küszöbértékeket?

13. kérdés: Megfelelőnek tartja-e a jelenlegi kibocsátók tekintetében javasolt eljárást (egyéves türelmi idő, utána meg nem felelés esetén elkülönítés)?

Felülvizsgálat, a nemteljesítő Standard kategóriás kibocsátók kezelése

Amennyiben bevezetjük a fent javasolt kvantitatív kritériumokat, természetesen felmerül a kérdés, hogy **a Standard kategóriát is bevonjuk-e a félévenkénti felülvizsgálati körbe**, vagy esetükben csak bevezetéskor kérjük számon e paramétereket.

Egyrészt természetesen logikus lenne, ha a Standard kategóriában is rendszeresen felülvizsgálánk a bekerülési kritériumokat. **A nemteljesítő kibocsátók kezelése a Standard esetében ugyanakkor problematikusabb**, mint a Prémium szegmensnél, hiszen – amennyiben megszüntetjük a T kategóriát – nincs olyan „teljes értékű” alsóbb szabályozott piaci szegmens, ahová átsorolhatnánk őket. Ugyanakkor az elkülönítés lehetőségének rendelkezésre állásával elkerülhető, hogy a nemteljesítő cégeknek el kelljen hagyniuk a szabályozott piacot törléssel vagy kivezetéssel, amelyet mind jogi, mind méltányossági szempontok miatt aggályosnak tartanánk.

Ezért a javaslatunk az, hogy **a Standard kategóriát is vonjuk be a félévenkénti felülvizsgálati körbe a Prémium kategóriához hasonló szabályok mentén**. Azaz egyrészt a 250 millió forintos átlagkapitalizáció meglétét vizsgáljuk, másrészt a 10%-os közkézhányad, ennek hiánya esetén a 100 millió forintos közkéz-kapitalizáció, illetve a minimum 100 tulajdonos meglétét ellenőrizzük.

A nemteljesítő kibocsátók esetében ugyanazokat a türelmi időket alkalmaznánk, mint a Prémium kategóriában. A türelmi idő lejárta után a nemteljesítő kibocsátókat elkülönített részvényként kezelnénk, ahonnan – a feltételek újbóli teljesítése esetén – legközelebb a következő felülvizsgálatkor kerülhetne vissza a kibocsátó a Standard kategóriába.

14. kérdés: Az Ön meglátása szerint – amennyiben a BÉT bevezeti az új kvantitatív belépési kritériumokat a Standard kategóriában – végezz-e a tőzsde itt is rendszeres felülvizsgálatot? Amennyiben egyetért, megfelelőnek találná-e a felvázolt metodikát?

15. kérdés: Megfelelőnek tartja-e a nemteljesítő kibocsátók kezelésére javasolt eljárást (türelmi idő után elkülönítés)?

16. kérdés: Az Ön meglátása szerint a fentiekben javasolt módosítások elégségesek lennének-e a BÉT Standard kategóriája kritériumait illetően annak érdekében, hogy a BÉT hatékonyabb, vonzóbb, a befektető-védelmet magasabb szinten biztosító piaccá váljon? Amennyiben Ön szerint további módosítások lennének indokoltak, kérjük, tegyen erre javaslatokat, és támassa alá azokat.

A T kategória megszüntetése

Ami a BÉT harmadik szabályozott piaci kategóriáját, a **T kategóriát** illeti, annak **megszüntetését javasoljuk**, az alábbi fő érvekre támaszkodva:

- **Itt van a legtöbb olyan cég, amelynél felmerülnek kételyek**, mennyiben képesek teljesíteni a BÉT szabályozott piacára vonatkozó követelményeket;
- **A T kategória negatív megítélése, imidzse**, amely e szekció „jobb minőségű”, szabályosan működő kibocsátóira is rávetül;

- **A vizsgált tőzsdék egyikén sem találtunk hasonló kategóriát;**
- **Ha megszűnik az IPO követelmény, indokolatlanná válik** egy külön kategória fenntartása a technikai bevezetéssel piacra lépő kibocsátóknak, és feleslegesen növeli a piacszegmentációt.

A T kategória megszüntetésétől számos **pozitív hozadékot** várunk. A lépésnek **piactisztító hatása** lehet, hiszen a technikai bevezetéssel tőzsdére lépő, de egyébiránt tőzsdeérett cégek a Standard vagy Prémium kategóriába kerülnek. Azon cégek számára, amelyek nem akarják vagy nem képesek teljesíteni a Standard kategória feltételeit, az elkülönítőbe kerülnek, vagy választhatják az Xtend piacra való belépést is². **Egyszerűbbé, átláthatóbbá** válna a BÉT kategóriarendszere.

A jelenlegi T kategóriás kibocsátók közül azokat, amelyek megfelelnek a Standard kategória új követelményeinek, átvetnének a Standard kategóriába. A meg nem felelőknek ez esetben is egy év türelmi időt adnánk, és ha akkor sem teljesítik a követelményeket, elkülönítenénk őket.

Javaslatunk hatásainak pontosabb megítéléséhez itt is elvégeztük azt a **hatásvizsgálatot**, hogy a T kategóriás cégek milyen arányban felelnének meg az újonnan bevezetendő Standard kategóriás bevezetési kritériumoknak (a részletes adatokat ld. a **6. mellékletben**). A 7 jelenlegi T kategóriás kibocsátó közül már az 5%-os közkezhányad-küszöböt is csak négyen teljesítenék, a 10, 15 és 20%-osat csak hárman. Három kibocsátó sem a százmillió forintos alternatív közkezhányad-kapitalizációs, sem a minimum 100 tulajdonosra vonatkozó követelményt sem tudná megugrani; egyikük emellett a 250 millió forintos minimum piaci kapitalizációs követelményt sem. A jelenlegi Standard kategóriával ellentétben tehát **a T kategóriás kibocsátók mintegy felét érintené hátrányosan, ha az új Standard kategóriás követelményeket kérnék rajtuk számon**. A jelenlegi három elkülönített részvény ugyanakkor megfelelne a Standard kategória új kritériumainak.

A T kategóriás cégek nagyobb hányadát fogja tehát várhatóan érinteni az elkülönítés – ennek kedvezőtlen reputációs hatásai lehetnek az adott cégekre (hiszen az elkülönítés miatt akkor is a szabályszerű kibocsátókkal kerülnek egy kategóriába, ha egyébiránt szabályszerűen működtek), amely hátrányosan érintheti azok befektetőit is, árazási diszkont formájában. A lehetőség ugyanakkor nyitva áll ezen cégek előtt, hogy törekedjenek a Standard kategóriába való átlépésre, vagy – ha ez nem megvalósítható – kezdeményezzék kivételüket, és akár az Xtenden folytassák tovább nyilvános tőkepiaci életüket (ez esetben a Tpt. értelmében a kibocsátónak vételi kötelezettsége áll fenn a részvényeire, amennyiben az arra jogosult részvényesek eladási ajánlattételi lehetőséggel élnek).

17. kérdés: Egyetért-e azzal, hogy a BÉT szüntesse meg a T kategóriát?

18. kérdés: Ha támogatja a T kategória megszüntetését, megfelelőnek tartja-e a jelenlegi T kategóriás kibocsátók tekintetében javasolt eljárást (megfelelés esetén átvétel a Standard kategóriába, ennek hiányában egyéves türelmi idő, majd elkülönítés)? Van-e olyan további szempont, amelyet megfontolásra ajánlana?

---

² Az Xtend piacra való átlépés menete a következő: szükség van először egy tőzsdei kivételre az erre vonatkozó szigorú szabályok mellett, majd ezzel párhuzamosan a bevezetési folyamatra az Xtend piacra történő regisztráció érdekében.

19. kérdés: Ennek alternatívájaként megfelelőbbnek tartaná-e, ha az új Standard kategóriás követelményeknek meg nem felelő T kategóriás kibocsátókat a BÉT ne elkülönítse, hanem törölje a szabályozott piacról? Kérjük, válaszát indokolja.

Összefoglalás

Az előzőekben bemutatott javaslatokat a BÉT kategóriarendszerének átalakítására az alábbi táblázatokban foglaljuk össze:

Prémium kategória

	Jelenlegi szabályok	Javasolt szabályok
Bevezetendő részvénytársaság mérete	Árfolyamértéken min. 5 mrd Ft	<i>Árfolyamértéken min. 2,5 mrd Ft</i>
Nyilvános tranzakció	Kötelező Min. 100 M Ft összérték 1 éves türelmi idő	<i>Nem kötelező</i>
Szponzorok	-	Kötelező <i>- Bevezetéskor: támogatás, nyilatkozatok</i> <i>- Kategóriaváltáskor</i> <i>- Bizonyos tranzakcióknál</i> <i>- Bevezetés után 1 évig</i>
Felülvizsgálat	Félévente - Min. 5 mrd Ft átlagos kapitalizáció - Min. 90% forgalomgyakoriság	Félévente <i>- Min. 2,5 mrd Ft átlagos kapitalizáció</i> <i>- Min. 25% közkézhányad; ha ez nem teljesül, 2 mrd Ft közkezeztetésű kapitalizáció, vagy min. 500 tulajdonos</i>
Átsorolás Standardból Prémium kategóriába	Kibocsátó kérelmére - Min. 5 mrd Ft átlagos kapitalizáció - Min. 90% forgalomgyakoriság	Kibocsátó kérelmére <i>- Min. 2,5 mrd Ft átlagos kapitalizáció</i> <i>- Min. 25% közkézhányad; ha ez nem teljesül, 2 mrd Ft közkezeztetésű kapitalizáció, vagy min. 500 tulajdonos</i>
Jelenlegi kibocsátók kezelése (felülvizsgálatnál)	-	<i>1 év türelmi idő után lesznek érvényesek rájuk az új kritériumok</i>

Standard kategória

	Jelenlegi szabályok	Javasolt szabályok
Bevezetendő részvénytársaság mérete	Nincs követelmény	Árfolyamértéken min. 250 M Ft
Bevezetendő részvénytársaság közkezdényhányada	Nincs követelmény	- Min. 10% közkezdényhányad, vagy - Min. 100 M Ft közkezdény-kapitalizáció, vagy - Min. 100 tulajdonos
Működés elvárt historikája	Nincs követelmény	1 teljes befejezett, auditált év
Nyilvános tranzakció	Kötelező Legalább 100 M Ft összérték	Nem kötelező
Felülvizsgálat	-	Félévente - 250 M Ft átlagos kapitalizáció - 10% közkezdényhányad; ha ez nem teljesül, 100 M Ft közkezdény-kapitalizáció, vagy min. 100 tulajdonos Tűrelmi idő Nemteljesítő kibocsátók elkülönítése
Jelenlegi kibocsátók kezelése	-	1 év tűrelmi idő Nemteljesítő kibocsátók elkülönítése

T kategória – megszűnik

	Jelenlegi szabályok	Javasolt szabályok
Jelenlegi kibocsátók kezelése	-	1 év tűrelmi idő A teljesítő kibocsátók átvétele a Standard kategóriába Nemteljesítő kibocsátók elkülönítése

Mellékletek

1. melléklet: A prémium kategóriába tartozó részvények bevezetési követelményei egyes európai tőzsdéken

Fontosabb bevezetési kritériumok piaconként	BÉT Prémium kategória	London SE Premium Listing	Warsaw SE Main Market	Wiener Börse Official Market - Prime Market	Wiener Börse Second Regulated Market - Prime Market	Wiener Börse Mid Market Official / Second Regulated	Prague SE Prime market	Frankfurt SE Prime Standard	Euronext Group Regulated Market Compartment A, B, C
Minimum piaci kapitalizáció	5 Mrd HUF	700.000 GBP A bevezetendő részvényeket tekintve Saját részvények nélkül FCA alacsonyabbat is elfogadhat, ha megfelelő az értékpapír piaca	1 M EUR A bevezetendő részvénytörzset tekintve; ha ez nem mérhető fel, a saját tőke ÉS 60 M PLN / 15 M EUR A kibocsátó összes részvényét tekintve Kivétel, ha már más piacon be vannak vezetve, akkor 48 M PLN / 12 M EUR + A bevezetendő részvénydarabszám * várható piaci ár > 1 M EUR	2,9 M EUR A bevezetendő részvények össznevértéke	725.000 EUR A bevezetendő részvények össznevértéke	2,9 M EUR / 725.000 EUR A bevezetendő részvények össznevértéke	1 M EUR A bevezetendő részvénytörzset előre látható kapitalizációja; ha ez nem mérhető fel, a saját tőke A hatóság eltekinthet ettől, ha biztosítva látja a megfelelő piacot	1,25 M EUR	Compartment A: 1 mrd EUR fölött Compartment B: 150 M EUR és 1 mrd EUR között Compartment C: 150 M EUR alatt Teljes kapitalizáció
Minimum közkezhányad	25% VAGY 2 Mrd Ft közkezhányad VAGY 500 tulajdonos	25% (folyamatosan) Az FCA ettől eltekinthet, HA: - A közkezhányad > 100 M GBP - Nagyszámú, azonos osztályú részvény közkezhányad	25% A bevezetendő részvénytörzset tekintve VAGY min. 500.000 db részvény van közkezhányad, min. 17 M EUR összértékben A tőzsde ettől eltekinthet, HA - Biztosítva látja a kellően likvid kereskedést, VAGY - Más piacon elegendő részvény van közkezhányad	25% közkezhányad ÉS min. 20 M EUR piaci kapitalizáció, VAGY Kevesebb mint 25% közkezhányad ÉS min. 40 M EUR piaci kapitalizáció VAGY 10.000 db	25% közkezhányad ÉS min. 20 M EUR piaci kapitalizáció, VAGY Kevesebb mint 25% közkezhányad ÉS min. 40 M EUR piaci kapitalizáció VAGY 2.500 db	725.000 EUR / 181.250 EUR Névértéken VAGY 10.000 db / 2.500 db	25% A tőzsde ettől eltekinthet, HA - Biztosítva van a problémamentes kereskedés (?) - Bevezetés után várhatóan gyorsan eléri a 25%-ot - EU-n kívüli piacon elegendő részvény van közkezhányad	25% 10.000 db	25% Az adott részvénytörzset által képviselt jegyzett tőkére vetítve A tagtőzsde alacsonyabb arányt (de min. 5%-ot) is meghatározhat, HA - elegendő számú azonos osztályba tartozó részvény van a kellő mértékben a közforgalomban, ÉS - a közkezhányad forgó részvények értéke min. 5 M EUR (jegyzési árral számolva)
A vállalat fennállásának minimum ideje	3 év	3 év A kibocsátó üzleti tevékenységének min. 75%-ára Az FCA eltekinthet ettől, ha biztosítva látja a befektetők informáltságát, ÉS egyértelműen indokolt a Premium listing	3 év DE indokolt esetben és elegendő információ megléte esetén a tőzsde ettől eltekinthet	3 év Jogelődöket a WBAG figyelembe veheti	3 év Jogelődöket a WBAG figyelembe veheti	3 év / 1 év	3 év DE indokolt esetben és elegendő információ megléte esetén a tőzsde ettől eltekinthet	3 év	3 év DE indokolt esetben és elegendő információ megléte esetén a tőzsde ettől eltekinthet, és/vagy egyéb követelményeket támaszthat (pl. magasabb kapitalizáció)

Fontosabb bevezetési kritériumok piacoként	BÉT Prémium kategória	London SE Premium Listing	Warsaw SE Main Market	Wiener Börse Official Market - Prime Market	Wiener Börse Second Regulated Market - Prime Market	Wiener Börse Mid Market Official / Second Regulated	Prague SE Prime market	Frankfurt SE Prime Standard	Euronext Group Regulated Market Compartment A, B, C
Kibocsátható részvénytípus	Tőzsrészcsevény	Tőzsrészcsevény (nem pénzügyi vállalatok – commercial companies) Nyílt- és zártvégű bef. Alapok jegyeit csak ide lehet bevezetni	n.a.	Tőzsrészcsevény	Tőzsrészcsevény	Tőzsrészcsevény	Tőzsrészcsevény	n.a.	Tőzsrészcsevény Elsősébségi részvényt (nem minden esetben) IDR
Nyilvános tranzakció	Igen	Nem kötelező Lehet technikai bevezetés (Introduction) VAGY Zártkörű kibocsátás (Placing) is	Nem kötelező Ha nincs -> "ordinary procedure" A bevezetés akkor számít nyilvános felajánlásnak, ha a bevezetendő értékpapírok min. 10%-át érinti, vagy ha a nyilvános felajánlás összege min. 4 M PLN	Nem egyértelmű	Nem egyértelmű	Nem egyértelmű	n. a.	n. a.	Nem kötelező Nevesítve a 3 féle bevezetési mód: IPO Private placement Technikai bevezetés
Sponsor	Nincs Befektetési vállalkozás opcionálisan igénybe vehető	Igen	Csak ha nyilvános felajánlás is van -> sponsoring exchange member	Nem	Nem	Capital Market Coach Bevezetésekor és még 1 évig kötelező	n. a.	Capital Market Partner	Listing Agent Bef. Szolgáltató, csak a klasszikus funkciókkal
Jövedelmezőségi és működőfőke-követelmények	-	A vállalat rendelkezik elég működő tőkével a következő 12 hónapra FCA adhat mentességet	A vállalat rendelkezik elég működő tőkével a következő 12 hónapra	-	-	-	-	-	-
A vállalat eszközeire vonatkozó követelmények	-	A vállalat eszközeinek a többsége a vállalat irányítása alatt állt az előző 3 évben A vállalat jelenlegi eszközeinek min. 75%-ára meg kell hogy legyen a 3 éves historika	-	-	-	-	-	-	-
Soft tényezők, amiket a tőzsde mérleget	-	-	- Pénzügyi helyzet - Növekedési kilátások - Vezetők, FB kompetenciája - Kibocsátás feltételei - Kereskedés biztonsága	-	-	-	- A kibocsátó kész információt megosztani - Transzparens struktúra és pénzügyi folyamatok - Egyértelmű tervek, célok, stratégiák, teljesítmény-indikátorok - Nemzetközi számviteli standardok - Ambíciózus és professzionális menedzsment	-	-

2. melléklet: A standard kategóriába tartozó részvények bevezetési követelményei egyes európai tőzsdéken

Fontosabb bevezetési kritériumok piaconként	BÉT Standard kategória	London SE Standard Listing	Warsaw SE Parallel Market	Wiener Börse Official Market - Standard Market	Wiener Börse Second Regulated Market - Standard Market	Prague SE Standard market	Frankfurt SE General Standard
Minimum piaci kapitalizáció	-	700.000 GBP Saját részvények nélkül FCA alacsonyabbat is elfogadhat, ha megfelelő az értékpapír piaca	60 M PLN / 15 M EUR Kivétel, ha már más piacon be vannak vezetve, akkor 48 M PLN / 12 M EUR	2,9 M EUR A bevezetendő részvények össznévértéke	725.000 EUR A bevezetendő részvények össznévértéke	1 M EUR A bevezetendő részvényt sorozat előre látható kapitalizációja; ha ez nem mérhető fel, a saját tőke A hatóság eltekinthet ettől, ha biztosítva látja a megfelelő piacot	1,25 M EUR
Minimum közkézhányad	-	25% (a közkézhányadot a vállalat köteles folyamatosan fenntartani) Ha nagyon nagy a kapitalizáció, ettől az FCA egyedileg eltekinthet	15% A bevezetendő részvényt sorozatot tekintve ÉS 100.000 db minimum 4 M PLN / 1 M EUR értékű részvény	725.000 EUR Névértéken Ha külföldi hivatalos piacon elegendő a papír közkézhányada, a tőzsde ettől eltekinthet 10.000 db Ha névérték nélküli a részvény	181.250 EUR Névértéken 2.500 db Ha névérték nélküli a részvény	25% A tőzsde ettől eltekinthet, HA - Biztosítva van a problémamentes kereskedés (?) - Bevezetés után várhatóan gyorsan eléri a 25%-ot - EU-n kívüli piacon elegendő részvény van közkézen	25% 10.000 db
A vállalat fennállásának minimum ideje	-	3 év Mentesség lehetséges	-	3 év DE indokolt esetben és elegendő információ megléte esetén a tőzsde ettől eltekinthet	1 év Mentesség lehetséges	3 év DE indokolt esetben és elegendő információ megléte esetén a tőzsde ettől eltekinthet	3 év

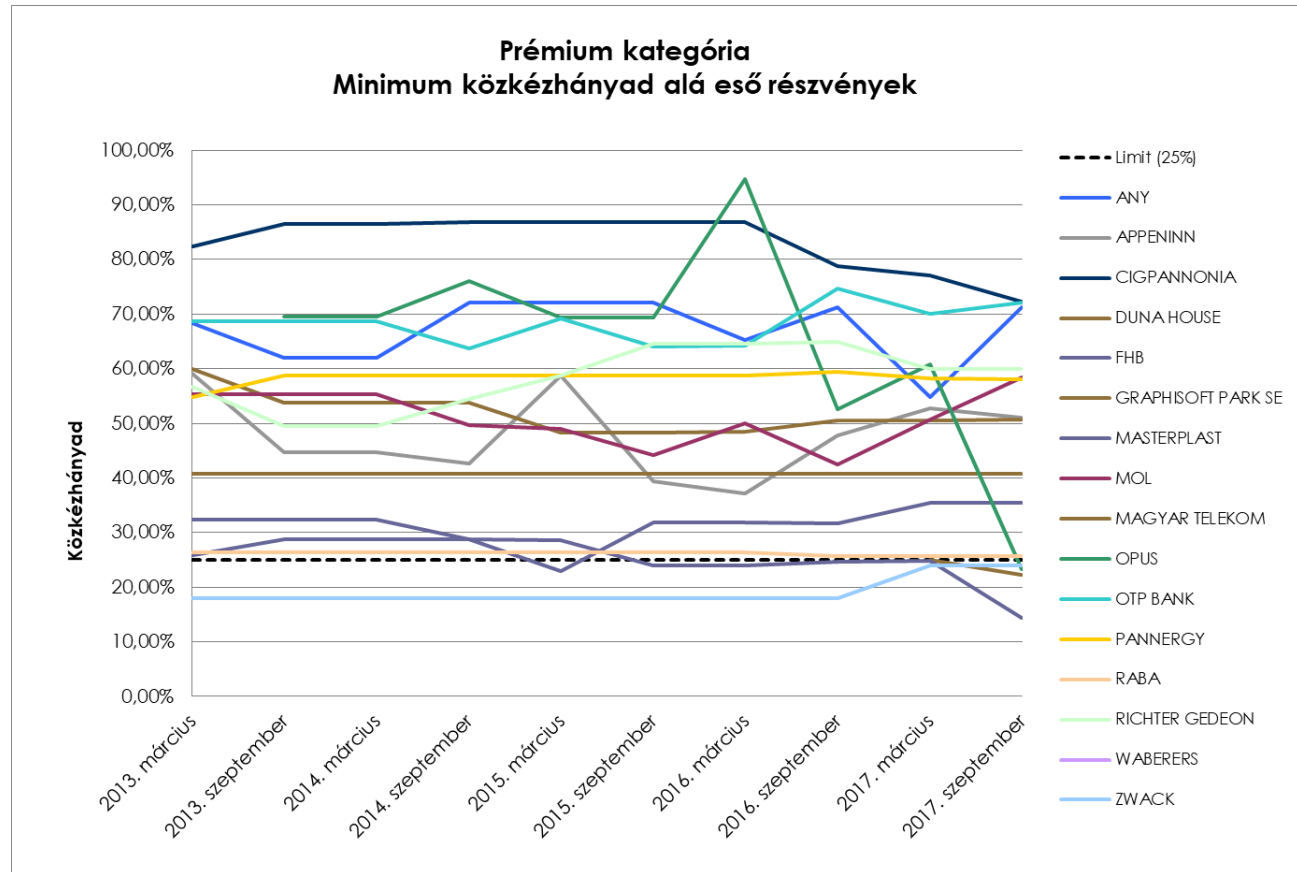

Fontosabb bevezetési kritériumok piacokként	BÉT Standard kategória	London SE Standard Listing	Warsaw SE Parallel Market	Wiener Börse Official Market - Standard Market	Wiener Börse Second Regulated Market - Standard Market	Prague SE Standard market	Frankfurt SE General Standard
Kibocsátható részvénytípus	-	Törzsrészvény és elsőbbségi részvény	n.a.	Törzsrészvény és elsőbbségi részvény	Törzsrészvény és elsőbbségi részvény	n.a.	n.a.
Nyilvános tranzakció	Igen	Nem kötelező Lehet technikai bevezetés (Introduction) VAGY Zártkörű kibocsátás (Placing) is	Nem kötelező Ha nincs -> "ordinary procedure" A bevezetés akkor számít nyilvános felajánlásnak, ha a bevezetendő értékpapírok min. 10%-át érinti, vagy ha a nyilvános felajánlás összege min. 1 M PLN	Nem egyértelmű, kell-e	Nem egyértelmű, kell-e	n. a.	n. a.
Sponsor	Nincs Befektetési vállalkozás opcionálisan igénybe vehető	-	Csak ha nyilvános felajánlás is van -> sponsoring exchange member	-	-	n. a.	Capital Market Partner
Soff tényezők, amiket a tőzsde mérlegel		-	- Pénzügyi helyzet - Növekedési kilátások - Vezetők, FB kompetenciája - Kibocsátás feltételei - Kereskedés biztonsága	-	-	-	-

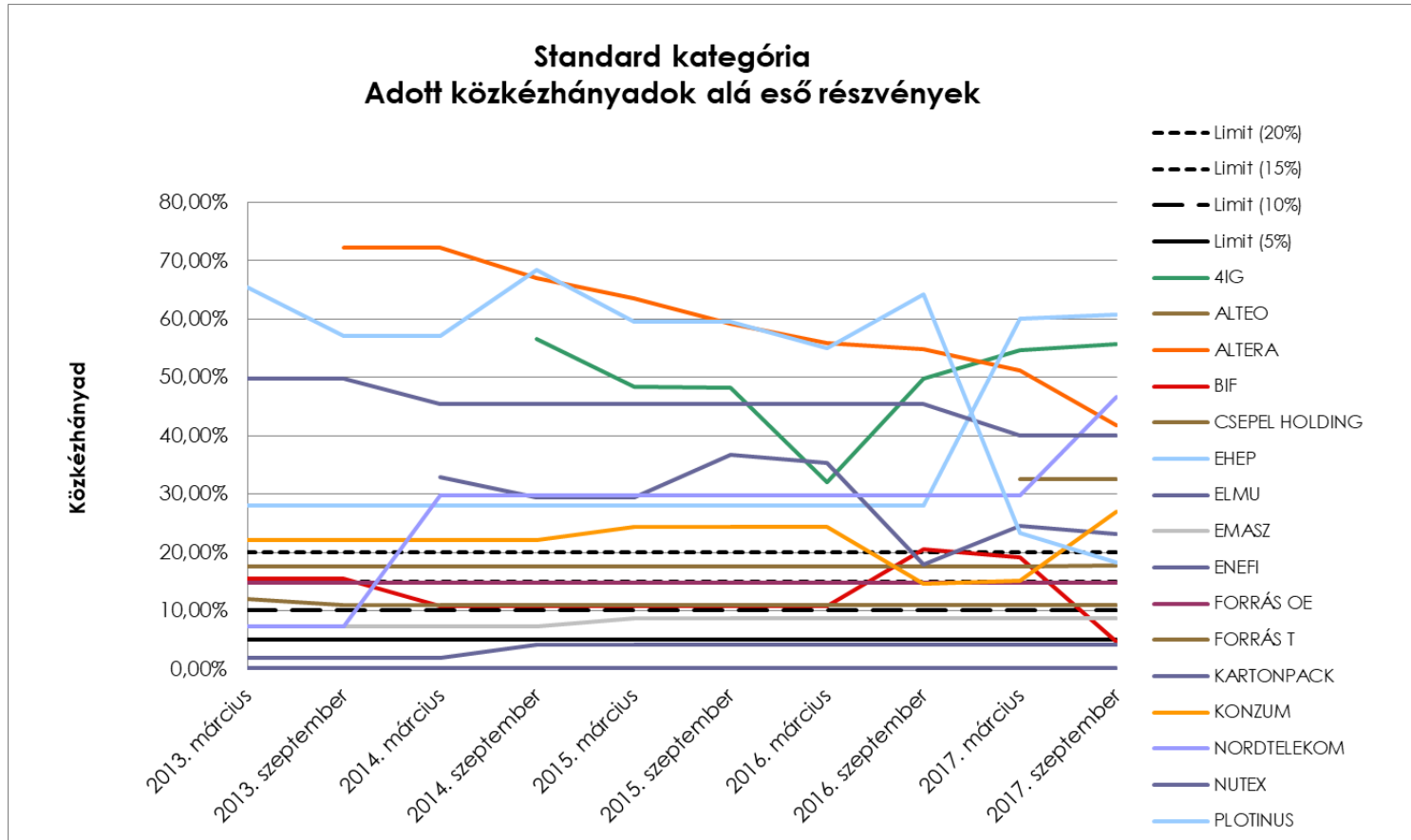

3. melléklet: A Prémium kategóriába tartozó részvények közkézhiányának változásai az elmúlt 3 évben és egy 25%-os folyamatos megfelelés megkövetelésének lehetséges hatásai a kibocsátókra

4. melléklet: A Standard kategóriába tartozó részvények közkezhányadának változásai az elmúlt 3 évben és egy új, bevezetendő közkezhányad-limit hatása a kibocsátókra

5. melléklet: A Standard kategóriába tartozó részvényekre vonatkozó új kapitalizációs és közkézhányad-követelmények bevezetésének hatásai (2018. január 26-i adatok alapján)

Standard kategória	Piaci kapitalizáció M Ft	Közkezhányad %	Közkezhányad értéke M Ft
Küszöbérték	250	10,00%	100
4iG Nyrt.	3 948	52,44%	2 070
Alteo Nyrt.	11 727	34,05%	3 993
ALTERA Nyrt.	2 206	59,15%	1 305
Budapesti Ingatlan Nyrt.	42 881	9,62%	4 125
Csepel Holding Nyrt.	2 175	17,79%	387
EHEP Nyrt.	545	60,80%	331
ELMŰ Nyrt.	161 580	4,18%	6 754
ÉMÁSZ Nyrt.	74 430	8,78%	6 535
ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	5 706	81,88%	4 672
FORRÁS NyRt. (B)	5 000	14,81%	741
FORRÁS NyRt. (A)	7 000	11,03%	772
KARTONPACK Nyrt.	3 031	0,20%	6
KONZUM Nyrt.	60 494	27,67%	16 739
NORDTELEKOM Nyrt.	3 803	38,01%	1 446
PLOTINUS HOLDING Nyrt.	3 163	18,41%	582
Piaci kapitalizáció miatt esne ki a Standard szegmensből			
Közkezhányad miatt esne ki a Standard szegmensből			

6. melléklet: A Standard kategória új kapitalizációs és közkézhányad-követelményei bevezetésének hatásai a jelenlegi T kategóriás és elkülönített részvényekre (2018. január 26-i adatok alapján)

T kategória	Piaci kapitalizáció M Ft	Közkezhányad %	Közkezhányad értéke M Ft
Küszöbérték	250	10,00%	100
Finext	560	3,62%	20
FuturAqua	1 674	60,94%	1 020
Kulcs-Soft	5 670	3,73%	211
Örmester	322	6,50%	21
OTT1	8 102	79,94%	6 477
SET GROUP	2 272	60,49%	1 374
UBM Holding	99	0%	-
Elkülönített részvények	Piaci kapitalizáció M Ft	Közkezhányad %	Közkezhányad értéke M Ft
Küszöbérték	250	10,00%	100
EST MEDIA	2 856	94,70%	2 705
KEG	449	72,55%	326
NUTEX Nyrt.	308	69,81%	215

Piaci kapitalizáció miatt esne ki a Standard szegmensből*

Közkezhányad miatt esne ki a Standard szegmensből*

* ha Standard kategóriás részvény lenne

7. melléklet: Kérdések

1. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT Prémium kategóriájában a kapitalizációra vonatkozó belépéskori küszöbértéket leszállítsa? Ha egyetért, megfelelőnek tartja-e ennek mértékét?*
2. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a közkézhányadra és működési historikára vonatkozó jelenlegi küszöbértékek megfelelőek? Ha Ön szerint ezek módosításra szorulnak, kérjük, adjon javaslatot, és indoklással támassa alá azt.*
3. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Prémium kategóriában eltörölje a nyilvános tranzakciós követelményt? Kérjük, ossza meg velünk érveit.*
4. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Prémium kategóriában szponzor igénybe vételét tegye kötelezővé? Kérjük indokolja meg esetleges nemleges válaszát is.*
5. kérdés: *Amennyiben a szponzori rendszer létjogosultságával alapvetően egyetért, megfelelőnek tartja-e a szponzorok BÉT által javasolt kiválasztási alapelveit?*
6. kérdés: *Amennyiben a szponzori rendszer létjogosultságával alapvetően egyetért, az Ön véleménye szerint a szponzor milyen elvek mentén jelenjen meg a kibocsátó életében (folyamatos és/vagy eseti alapon)? Válaszától függően Ön szerint a szponzorok a felsorolt feladatkörök közül melyeket töltsék be? Javasol-e bármilyen változtatást ezekben?*
7. kérdés: *Az Ön meglátása szerint a fentiekben javasolt módosítások elégségesek lennének-e a BÉT Prémium kategóriája belépési kritériumait illetően annak érdekében, hogy a BÉT hatékonyabb, vonzóbb, a befektetővédelmet magasabb szinten biztosító piaccá váljon? Amennyiben Ön szerint további kritériumok beépítése lenne indokolt, kérjük, tegyen erre javaslatokat, és támassa alá azokat.*
8. kérdés: *Az Ön véleménye szerint szorul-e átalakításra a BÉT jelenlegi kategória-felülvizsgálati rendszere, akár a gyakoriságot, akár a vizsgált kritériumokat tekintve? Kérjük, válaszát indokolja.*
9. kérdés: *Hogyan ítéli meg a BÉT által részletesebben vizsgált módosítási lehetőséget, miszerint a forgalomgyakoriság helyett a közkézhányadot ellenőrizzük a féléves felülvizsgálatok során, illetve a Standardból Prémium kategóriába átlépni kívánó kibocsátók esetében?*
10. kérdés: *Amennyiben a BÉT bevezeti ezt a módosítást, egyetért-e azzal, hogy a jelenlegi kibocsátók egy év türelmi időt kapjanak az új felülvizsgálati kritériumok teljesítése tekintetében? Kérjük, válaszát indokolja.*

11. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Standard kategóriában eltörölje a nyilvános tranzakciós követelményt? Kérjük, ossza meg velünk érveit.*
12. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT a Standard kategóriában a kapitalizációra, a közközhányadra és a működési historikára vonatkozó minimumkritériumokat vezessen be? Ha igen, megfelelőnek találja-e a javasolt küszöbértékeket?*
13. kérdés: *Megfelelőnek tartja-e a jelenlegi kibocsátók tekintetében javasolt eljárást (egyéves türelmi idő, utána meg nem felelés esetén elkülönítés)?*
14. kérdés: *Az Ön meglátása szerint – amennyiben a BÉT bevezeti az új kvantitatív belépési kritériumokat a Standard kategóriában – végezzen-e a tőzsde itt is rendszeres felülvizsgálatot? Amennyiben egyetért, megfelelőnek találná-e a felvázolt metodikát?*
15. kérdés: *Megfelelőnek tartja-e a nemteljesítő kibocsátók kezelésére javasolt eljárást (türelmi idő után elkülönítés)?*
16. kérdés: *Az Ön meglátása szerint a fentiekben javasolt módosítások elégségesek lennének-e a BÉT Standard kategóriája kritériumait illetően annak érdekében, hogy a BÉT hatékonyabb, vonzóbb, a befektető-védelmet magasabb szinten biztosító piaccá váljon? Amennyiben Ön szerint további módosítások lennének indokoltak, kérjük, tegyen erre javaslatokat, és támassza alá azokat.*
17. kérdés: *Egyetért-e azzal, hogy a BÉT szüntesse meg a T kategóriát?*
18. kérdés: *Ha támogatja a T kategória megszüntetését, megfelelőnek tartja-e a jelenlegi T kategóriás kibocsátók tekintetében javasolt eljárást (megfelelés esetén átvétel a Standard kategóriába, ennek hiányában egyéves türelmi idő, majd elkülönítés)? Van-e olyan további szempont, amelyet megfontolásra ajánlana?*
19. kérdés: *Ennek alternatívájaként megfelelőbbnek tartaná-e, ha az új Standard kategóriás követelményeknek meg nem felelő T kategóriás kibocsátókat a BÉT ne elkülönítse, hanem törölje a szabályozott piacról? Kérjük, válaszát indokolja.*